

6. 9. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Akciová společnost po rekonstrukci

Nový zákon o obchodních korporacích přinese do života akciových společností bezesporu řadu významných změn. Obecně lze novou úpravu charakterizovat jako mnohem flexibilnější, tato volnost nicméně bude klást zvýšené nároky na obezřetnost statutárních orgánů i akcionářů.

Akciové společnosti jsou povinny uvést své stanovy do souladu s novým zákonem nejpozději do konce června 2014, a to rozhodnutím o změně stanov a jejich založením do sbírky listin. To však neznamena, že by prvním lednem 2014 stávající obchodní zákoník přestal pro společnosti existovat. Naopak, řada jeho ustanovení se bude v životě společnosti nadále aplikovat, přičemž tato zdvojenost právní úpravy může fungování společnosti značně komplikovat. Řešení je relativně snadné – valná hromada může rozhodnout o podřízení se novému zákonu o obchodních korporacích jako celku (tzv. opt-in), čímž vyloučí jakoukoliv aplikaci původního obchodního zákoníku. V rámci právní jistoty toto řešení našim klientům doporučujeme.

Nová právní úprava přináší jedinečnou příležitost současné znění stanov „očistit“, a promítnout do nich nová flexibilní ustanovení zákona. Praktické jistě bude vypustit nově nepovinná ustanovení, jako je například tvorba rezervního fondu či volba jedné třetiny členů dozorčí rady zaměstnanci společnosti. Na druhé straně, společnosti mohou do stanov doplnit řadu institutů, které nová právní úprava zavádí. Jedná se zejména o možnost vydávat odlišné druhy akcií, s nimiž budou spojena různá práva (např. nerovnoměrný nebo pevný podíl na zisku či rozdílná váha hlasů), či možnost určit zcela libovolný počet členů orgánů společnosti a délky jejich funkčního období. Při revizi stanov přitom nelze než doporučit podívat se na ně okem osoby dostatečně znalé práva. Některá opomenutí ve stanovách (jako např. absence působnosti valné hromady rozhodovat o změně stanov) totiž mohou mít pro fungování společnosti fatální důsledky.

Všechny akciové společnosti nově budou povinny zřídit vlastní internetové stránky, které budou sloužit nejen k jejich prezentaci, ale také jako jakási elektronická nástěnka informací pro akcionáře. Internet bude hrát hlavní roli také při svolávání valné hromady. Pozvánku na valnou hromadu společnost v prvé řadě zveřejní na svých internetových stránkách a současně ji zašle všem akcionářům. Problém může nastat u společností s početnou skupinou minoritních akcionářů, kdy se rozesílání pozvánek může značně prodražit. Zákon tuto situaci řeší možností nahradit rozeslání pozvánek jiným vhodným způsobem zakotveným ve stanovách. Pokud společnost takovou alternativní úpravu svolání valné hromady ve stanovách nemá a chce se vyhnout rozeslání pozvánek všem svým akcionářům, nejvhodnějším řešením se jeví valnou hromadu svolat ještě do konce roku 2013, a rozhodnout na ní o změně stanov tak, aby zvolený způsob svolání valné hromady byl pro společnost co nejpraktičtější. Podstatnou novinkou ve svolávání valné hromady je také povinnost v pozvánce uvádět i návrh usnesení, což vyvolává otázky v případě, že se má schvalovat smlouva o výkonu funkce. Bude nutné zveřejňovat na internetových stránkách spolu s pozvánkou rovněž znění smlouvy

o výkonu funkce, která má být schválena, včetně ustanovení o odměňování člena orgánu? Takové názory se objevují, nicméně se domníváme, že i tento problém lze sofistikovaným řešením ve stanovách překlenout.

Jak už jsme zmínili na začátku, nový zákon klade důraz na obezřetnost osob účastnících se podnikání. Tento princip se promítnul i do úpravy neplatnosti usnesení valné hromady, kterou lze u soudu nově namítat pouze v případě, že již na valné hromadě byl proti napadenému usnesení podán protest. Akcionáři se tímto nepřímo nabádají k aktivní účasti a ochraně svých práv v případě, že se na chodu společnosti chtějí podílet.

Vedle stávajícího dualistického systému řízení akciové společnosti, tedy existence představenstva a dozorčí rady jako orgánu statutárního, resp. kontrolního, nová právní úprava přináší i systém monistický, který zatím známe pouze z úpravy evropské společnosti. Za společnost v tomto uspořádání jedná statutární ředitel, který je doplňován správní radou jako orgánem kontrolně-řídicím. Jelikož statutárním ředitelem může být zároveň předseda správní rady (která může být jednočlenná), lze v monistickém systému řízení akciové společnosti svěřit pouze jedné fyzické osobě.

Ačkoliv bude rekonstrukce spojena pro společnosti se zvýšenými náklady, věříme, že flexibilita, kterou nový zákon o obchodních korporacích umožňuje, je pro akcionáře i společnosti, za předpokladu jejich náležitě přípravy, příznivá.

Kateřina Surková,
advokátka

Michaela Micková,
advokátní koncipientka

[Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Týn 1049/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 895 911
Fax: +420 224 895 980

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)